

La població de tortugues mediterrànies de l'Albera mostra signes de recuperació

Estudis indiquen que l'espècie, que està en perill d'extinció, s'està expandint fora dels nuclis principals

La població de tortugues mediterrànies de l'Albera mostra signes de recuperació. Ho han constatat els estudis que realitzen la Societat Catalana d'Herpetologia i el Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera. El director de l'espai, Joan Budó, assenyala que és un procés "molt lent" perquè aquesta espècie, que està en perill d'extinció, es comença a reproduir als 14 anys. "Les dades mostren que la població de tortugues s'està recuperant i que podem ser optimistes", afirma. Fins i tot, les darreres anàlisis de la Societat d'Herpetologia indiquen que estan en expansió perquè han localitzat exemplars fora dels nuclis principals, en zones on no en solia haver-hi. La de l'Albera és l'única població natural que resta a la península Ibèrica. La tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*) és herbívora, diürna i la closca és de color negre i groga. Hiverna durant els mesos de fred i és més activa a la primavera i a la tardor. Pot arribar a viure fins a 70 o 80 anys. Antigament, es trobava distribuïda per tot Catalunya, especialment al llarg del prelitoral. No obstant això, el nombre d'exemplars va caure en picat a causa de la destrucció dels seus hàbitats i la captura d'exemplars com a animals de companyia. Actualment, està en perill d'extinció i fa anys que està prohibida la seva comercialització. A l'Albera resta l'única població natural d'aquesta espècie que hi ha a la península Ibèrica i una de les poques que queden a Europa. El 1984 va obrir el Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera per estudiar, conservar i criar en captivitat aquest tipus de rèptil. Està situat al Santuari del Camp, a Garriguella. El Centre, juntament amb la Societat Catalana d'Herpetologia i el paratge natural d'Interès Nacional de l'Albera, duen a terme estudis sobre el seu estat de conservació. El tècnic de la Societat Catalana d'Herpetologia, Nil Torres, indica que al principi comptabilitzaven el nombre d'exemplars que trobaven en tot el conjunt del paratge. A partir del 2019, però, van canviar la metodologia. Van dividir l'espai en quinze parcel·les, i registren les tortugues de cada zona. "Per determinar si aquella població està bé o no, els herpetòlegs ens basem en el nombre de tortugues per hectàrea. I estem trobant amb parcel·les amb cinc, set, vuit o, fins i tot, deu tortugues per hectàrea, cosa que està molt bé; i més si ho comparem amb els estudis anteriors al 2019 que apuntaven que hi havia menys d'una tortuga per hectàrea en el conjunt de l'Albera", exposa. Amb aquestes dades a la mà, el cofundador i director del Centre de Reproducció de Tortugues de l'Albera, Joan Budó, recalca que la població s'està recuperant: "És un procés molt i molt lent, perquè es comença a reproduir a 14 anys. Però la tendència dels últims anys ens fa ser optimistes". En aquest sentit, Torres afegeix que, des de l'any passat, també fan un seguiment del nombre d'exemplars que hi ha fora dels espais habituals i els resultats són esperançadors. "Tenim una població als nuclis principals, però també trobem moltes tortugues en zones perifèriques, cosa que ens està indicant que es troba en expansió, ja que veiem exemplars en llocs on fa pocs anys no n'hi havia o era molt esporàdic trobar-ne", ressalta. La recuperació de la població d'aquest tipus de tortugues es deu a diversos factors, segons Budó. D'una banda, pel fet que en els últims anys no hi ha hagut incendis al Paratge de l'Albera, a diferència dels anys 70 i 80, quan diversos focs van causar una alta mortalitat de tortugues. A més, han estat importants les tasques de conscienciació entre la població i la prohibició de comprar o vendre aquest tipus de rèptil. "Anys enrere era un animal que es comercialitzava i, fins i tot, la gent anava a buscar-ne per tenir-les en captivitat; però fa anys que està absolutament prohibit. A més, també ha influït les bones pràctiques dels habitants de l'Albera, que són conscients que hi ha una espècie amenaçada", destaca. Així mateix, ha estat clau el paper que ha jugat el Centre de Reproducció, amb un projecte pioner a Europa en la cria en captivitat de la tortuga mediterrània. Actualment, tenen tres grups reproductors i solen néixer entre 200 i 300 tortugues cada any. Quan tenen entre 1 i 2 anys, les alliberen a diferents espais de l'Albera i també en parcs naturals com el del Cap

de Creus, el del Garraf i la serra de Montsant, el dels Ports de Tortosa, i a la capçalera del riu Gaià. Malgrat que la població de l'Alt Empordà s'estigui recuperant, Torres admet que la seva distribució arreu de Catalunya és escassa. "Fa 50 anys es va extingir i només quedava la població de l'Albera. Gràcies als projectes de cria i alliberament s'han creat noves poblacions, però són petites i estan molt localitzades". A més el tècnic de la Societat d'Herpetologia apunta que el seu futur és "fràgil" perquè qualsevol alteració que pugui haver-hi a l'Albera pot ser letal. "Si per exemple hi hagués un incendi que ho cremés tot en pocs dies, hi hauria una gran mortaldat", adverteix.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2025/12/28/poblacio-tortugues-mediterranies-lalbera-mostra-125190670.html>